

Vlaamse
Journalisten
Vereniging

PB-PP|B-17496
BELGIE(N)-BELGIQUE

DE NIEUWE TYDINGHE

Verschijnt vier keer per jaar - jaargang 2017, nummer 3

Driemaandelijks tijdschrift van de Vlaamse Journalistenvereniging (vzw VJV)
www.vjv.vlaanderen

Afgiftekantoor 2099, Antwerpen X

V.U.: Kristin Spiessens - Ronny Van Cutsem, VJV, Pelikaanstraat 94 bus 8, B-2018 Antwerpen

colofon

DE NIEUWE TYDINGHE

Verantwoordelijke uitgevers:

Ronny Van Cutsem - Kristin Spiessens

Vormgeving:

Patrick Proost/Publicom

Eindredactie:

Hilde Van Gool

Cartoons, foto's, artikels: zie bronvermeldingen.

Elke inzender draagt de volle verantwoordelijkheid voor zijn/haar bijdrage.

*

Gehele of gedeeltelijke overname van stukken hieruit kan enkel mits voorafgaande en schriftelijke goedkeuring en met volledige bronvermelding.

*

Niet-ondertekende artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke uitgever.

Wettelijk Depot: BD 54.662

Post Erkenningsnummer: P 509477

Jaargang 2017 NR. 3

Driemaandelijks Uitgave

Redactie:

Bestuursraad VJV
Pelikaanstraat 94 bus 8
B-2018 Antwerpen

Website:

www.vjv.vlaanderen

Mailadres:

info@vjv.vlaanderen

Sociale media:

Telefoon:

0485 56 31 36

Ook niet-VJV leden kunnen zich abonneren op De Nieuwe Tydinghe. Een abonnement kost 14,50 euro(*) voor een volledige jaargang van vier nummers (januari-april-juli-oktober). Abonneren kan via overschrijving op rekening: IBAN BE30 4758 2050 3111. - BIC KREDBEBB. Met vermelding "Jaarabonnement DNT". Zonder opzegging voor de verschijning van het oktobernummer worden abonnementen automatisch met een jaar verlengd.

(*) verzending naar een adres in België

voorwoord

VJV in beweging: wij gaan voor méér!

Het belang van onze vereniging neemt elk jaar toe. Journalisten, fotografen, cartoonisten... zij werken steeds minder vaak met een vast contract bij uitgevers. Zij moeten daarentegen steeds vaker werken als freelancer of zelfstandige in bijberoep, en hun journalistiek werk combineren met een andere activiteit die hen wél een vast inkomen verzekert.

Als freelancer val je uit de boot van de gesubsidieerde journalistenverenigingen. Bovendien ben je overgeleverd aan de willekeur van uitgevers. Hebben ze je nodig, dan krijg je een opdracht. Vinden ze iemand anders die net iets goedkoper werkt dan jij, dan sta je voor de harde keuze: ofwel ook met je prijs zakken, ofwel geen opdracht...

Wij willen, als vereniging, meer gaan doorwegen in het journalistieke landschap. De stem van de freelancers moet luider klinken, zodat zij gehoord wordt. Daarom willen wij ons getal versterken. Over enkele initiatieven hiervoor lees je in dit nummer.

Wij vervullen als vereniging voor freelance journalisten een belangrijke taak. We begeleiden onze freelancers om hun weg te vinden in het steeds wisselende medialandschap, want ze kunnen bij de officiële organisaties niet terecht. Ook zonder subsidies proberen we hen de nodige ondersteuning te geven door vorming en bijscholingen te organiseren, hen te informeren over hun rechten en hun plichten, dankzij samenwerking met partners op de privé-markt. Ook hierover lees je elders in deze editie.

Heb jij nog suggesties? Wil jij meewerken aan de versterking van VJV? Elke inbreng is welkom!

Kristin Spiessens

Ronny Van Cutsem

Co-voorzitters Raad van Bestuur

inhoud

Cartoons: Bing, Bob Vincke,
Emiel De Bolle

Voorwoord2

VJV-info

- Leden brengen leden aan3
- De jongeren stimuleren3
- Jouw sociale rechten4
- Nieuwe leden6

Jong Talent

- Leopold II?7

Journalistiek nieuws

- Na de soap het duopolie.....7
- Nepnieuws8

Van onze leden

- Beleef Luxemburg eens anders9
- Calais en beide wereldoorlogen..11
- Reizen met boeken13
- 200 jaar UGent
in 200 objecten.....15

VJV in beweging: leden brengen leden aan

Zoals je in het editoriaal kon lezen, wil onze vereniging haar stem luider laten klinken in het medialandschap. En dat kan alleen maar door de macht van het getal. Doe jij mee?

Al jarenlang schommelt het ledental tussen de 400 en 550 leden. Wij vertegenwoordigen een niet onbelangrijk aantal journalisten - maar blijkbaar klinkt onze stem te zwak. Jij kan ons helpen om dit aantal op te trekken, zodat onze vereniging eindelijk gehoord wordt:

- Spreek collega-journalisten, fotografen, ... aan wanneer je hen tijdens persconferenties of evenementen ontmoet. Vertel hen, vrijblijvend, over onze vereniging, en waarom jij lid geworden bent, wat de voordelen zijn.
- Ken je plaatselijke correspondenten van kranten, online nieuwssites, radio of tv? Laat hen kennismaken met onze vereniging. Geef hen de link naar onze website. Vertel hen dat leden artikels kunnen plaatsen op onze website, waardoor zij een breder publiek kunnen bereiken - en wie weet, een potentiële nieuwe opdrachtgever. Wijs hen op de online versie van ons tijdschrift, De Nieuwe Tydinghe, waarin misschien ook wel artikels van jouw hand verschenen zijn...
- Wees een fiere ambassadeur van onze vereniging. Onze

van het lid dat ervoor zorgde dat zij kennis maakten met onze vereniging.

Toch nog even dit: deze "Leden brengen leden aan" actie, staat volledig los van financiën. Onze vereniging is in staat zichzelf te bedruipen, en zet al jarenlang de tering naar de nering. Deze actie wil in de eerste plaats het aantal stemmen verhogen, zodat wij jou beter kunnen verdedigen.

Kunnen wij op jou rekenen? Heb jij nog suggesties om potentiële leden in contact te brengen met onze vereniging? Laat het ons weten! Het adres is gekend: info@vJV.vlaanderen.

perskaart staat voor journalistieke expertise, en is niet, zoals in het verleden beweerd werd "iets dat je in de frituur kan kopen". De strenge (her)screeningen zijn hiervan het bewijs. Hoor je iemand nog die argumenten uit de oude doos aanhalen? Weerleg de bewering kordaat. Je mag best trots zijn op jouw lidmaatschap!

- Wij van onze kant willen leden die een extra inspanning doen om de vereniging te versterken, in de schijnwerpers zetten. Voortaan zal in ons tijdschrift niet alleen de lijst van de nieuwe leden gepubliceerd worden, maar ook de naam

VJV in beweging: de jongeren stimuleren

Een van de pijlers van een vereniging is vernieuwing. Niet alleen in de aanpak, maar ook in de verjonging van het ledenbestand. Daaraan wordt nu gewerkt!

Statistieken!

Metten is weten. Daarom hebben wij het ledenbestand onder de loep genomen, om de demografische verdeling even te bekijken. Helaas beschikken wij maar bij 72% van onze leden over accurate gegevens. Daarbij stelden wij vast dat meer dan 60% van onze leden ouders is dan 50. Het ver-

melden waard is dat we 2 leden hebben tussen 86 en 95: proficiat Vic Samson en Marcel Brocatus! Opvallend is dat onze vereniging slechts 20 leden telt die jonger zijn dan 26 jaar.

De reden waarom er zo weinig jongeren lid zijn van onze vereniging, is simpelweg omdat zij het moeilijk hebben om aan de bak te komen, en hard moeten knokken voor elke eurocent die zij verdienen met hun journalistieke activiteit.

vervolg op pagina 4

VJV in beweging: jouw sociale rechten

In samenwerking met Securex zal je voortaan algemene teksten vinden op onze website en in De Nieuwe Tydinghe, die je wegwijs maken in de rechten en plichten die bij jouw statuut als journalist in bijberoep of freelancer horen. Wat houdt dit in?

VJV doet het zelf

Al verschillende keren heeft onze vereniging getracht structurele subsidies te verkrijgen van de federale en Vlaamse overheid, om onze leden te begeleiden en te vormen. Dat bleek niet mogelijk. Maar wij bleven niet bij de pakken zitten, en gingen zelf aan de slag om ook zonder subsidies onze leden zo goed mogelijk voor te lichten en bij te staan.

Via samenwerkingsakkoorden met private partners willen wij onze leden brengen wat zij nodig hebben: informatie en vorming. Het doet ons plezier te kunnen melden dat een eerste, vrijblijvend samenwerkingsakkoord afgesloten werd, namelijk met Securex.

Deze belangrijke speler op het gebied van sociale administratie zal regelmatig via onze website en tijdschrift teksten publiceren die rechtstreeks van toepassing zijn voor onze

leden. Bovendien zullen zij een selectie maken van concrete vragen of situaties van onze leden, die dan uitgebreider aan bod kunnen komen.

Vragenbaak

Al deze informatie, samen met de antwoorden op concrete gevallen, zal uiteindelijk gebundeld worden tot een Frequently Asked Questions (FAQ) die permanent op onze website geraadpleegd kan worden.

Hierbij willen wij toch even aanstippen dat deze informatie misschien dubbel is met wat op de website van andere journalistenverenigingen te lezen valt - maar

wat, ondanks de oproep van de minister van media tot samenwerking, niet opengesteld werd voor leden van onze vereniging.

Wij danken Securex voor deze samenwerking. Dit bedrijf heeft bewezen open te staan voor nieuwe initiatieven, en onze journalisten een warm hart toe te dragen. Voor de duidelijkheid: het staat elk lid vrij om zich aan te sluiten bij het sociaal secretariaat van zijn/haar keuze.

vervolg van pagina 4 - De jongeren stimuleren

Jongeren zijn de toekomst

Nochtans zijn zij de toekomst van de journalistiek. En daar hebben wij, als journalistenvereniging, een extra taak. In een tijdperk waarin echte journalistiek haast niet meer te onderscheiden is van product placement, waarin "influencers" bedolven worden onder gratis producten en schamele producten kunnen promoten, blijven jonge journalisten die échte objectieve journalistiek willen bedrijven, in de kou staan.

Ook hun stem willen wij luider laten klinken. Om hen beter te kunnen vertegenwoordigen hebben wij aan de volgende stappen gedacht:

- Het lidmaatschap voor jongeren tot 26 jaar wordt teruggebracht tot 30 euro per jaar.
- Momenteel werken wij reeds samen met Stampmedia, een organisatie die jongeren tracht te vormen. Deze samenwerking wordt nog versterkt, maar er wordt tegelijkertijd ook uitgekeken naar andere jongerenorganisaties en nieuwe journalistieke initiatieven. Ken jij een dergelijk initiatief, laat jij het ons weten zodat wij hen kunnen contacteren om een samenwerking te bespreken?

- Op onze website en in ons tijdschrift De Nieuwe Tydinghe wordt extra aandacht geschonken aan artikels van jongeren, onder de titel "Jong talent".
- Waarom niet een keurmerk in het leven roepen, dat bloggers die door onze vereniging erkend worden als journalist, op hun website kunnen vermelden? Zo kunnen zij aantonen dat zij objectieve journalistiek beoefenen, en zich onderscheiden van collega's die het niet zo nauw nemen met de journalistieke deontologie...
- Wij trachten jongeren te begeleiden bij hun eerste stappen als zelfstandige (in bijberoep), dankzij de samenwerkingsakkoorden met private partners, waarover elders meer.
- Zo leren zij dat journalistieke erkenning niet zozeer een kwestie is van al of niet full-time bezig zijn met journalistiek, maar wel met de content zelf die zij brengen. Hen begeleiden om deze content aan te scherpen, ook op hun eigen website, staat eveneens op ons programma.

Heb jij nog suggesties om jongeren aan te moedigen lid te worden van onze vereniging? Ben je het eens met deze stappen, vind je ze te ver gaan, of juist niet ver genoeg? Laat het ons weten!

De Telegraaf: na de soap het duopolie

De Telegraaf, conservatief en vaak populistisch, is nog steeds de grootste krant van Nederland. Maar het laatste decennium zat de klad er duidelijk in. Dalende verkoop- en advertencijfers worstelden met stijgende kosten en luidden een vrije val in. Herhaalde herstructureringen, onenigheid aan de top en een falend management volgden en toen... toen daagde Vlaamse hulp op.

Kroniek

De Nederlandse landelijke dagbladen beleven al even moeilijk tijden. Reorganisaties, fusies, overnames en banenverlies zijn niet uit de lucht en zetten de redactionele onafhankelijkheid onder druk.

Eind vorig jaar deed het Vlaamse Mediahuis, met de steun van grootaandeelhouder Guus Van Puijenbroek, een gedurfd bod op Telegraaf Media Groep (TMG), uitgever van de grootste krant van Nederland, meteen het begin van een spannende soap.

Een overzicht

Januari 2017: De Nederlandse mediaticoon John de Mol duikt op bij TMG met een belang van 18,4 procent. Hij brengt een speculatiegolf op gang. Mediahuis moet rekening houden met een keuze om ofwel tot een akkoord te komen met Talpa, het bedrijf van de Mol, ofwel genoeg te nemen met een gewoon meerderheidsbelang ofwel af te zien van het bod op TMG.

Februari 2017: Mediahuis versterkt zich door aandelen van kleinere participanten op te kopen en alzo een belang van bijna 60 procent in TMG te verwerven. De redactieraad van De Telegraaf spreekt zijn steun uit voor Mediahuis.

Maart 2017: De Mol doet een nieuw bod op De Telegraaf. Hij wil er een multimedia-bedrijf van maken en tevens de hoognodige digitale omslag maken. Mediahuis van zijn kant wil als hoofdaandeelhouder eventueel met Talpa in zee, maar blijft ijveren om de volle 100 procent in TMG te verkrijgen.

Het stelt bestuursvoorzitter Marc Vangeel aan om de beoogde samenvoeging met TMG tot een goed einde te brengen.

April 2017: John de Mol meldt dat hij het voorgenomen bod op TMG doorzet. Mediahuis noemt zijn voornemen onrealistisch, omdat ze zelf reeds zeker zijn van 59 procent van de aandelen. Het gaat hierbij voornamelijk om de participaties van de groep Van Puijenbroek, de grootste aandeelhouder.

Juni 2017: Talpa (de Mol) laat weten dat het afziet van gerechtelijke stappen, maar te blijven volharden in het overnamebod van TMG. Een patstelling dreigt, tenzij een ultieme toenadering rond bv. een ruildeal van TMG-aandelen in Talpa Radio soelaas brengt. Gert Ysebaert, CEO van Mediahuis, acht zich eind juni eigenaar van de grootste krant van Nederland.

Nog twee jaar

Toch is de saga nog niet ten einde. TMG moet immers verlost worden van dalende verkoopcijfers en reclameinkomsten en dient een betalend digitaal model op poten te zetten. Werk voor jaren aan de winkel dus.

Rond de eeuwwisseling verkocht De Telegraaf nog dagelijks 810.000 exemplaren. Vorig jaar viel de teller stil op

390.000, meer dan een halvering dus, al behoudt de krant de status van marktleider.

Aan het aantal verkochte print exemplaren mag echter niet zoveel belang meer gehecht worden. Digitale diensten op maat en tijdstip vormen immers veeleer de toekomst. In Vlaanderen heeft de krachtenbundeling van diverse types dagbladen zowel bij De Persgroep als bij Mediahuis een niet te onderschatten knowhow opgeleverd waarmee bv. Google en Facebook kunnen gecounterd worden. Dit moet, volgens Mediahuis voorzitter Thomas Leysen, ook bij TMG binnen twee jaar lukken.

Duopolie

Met deze operatie komt het laatste grote Nederlandse krantenconcern in Vlaamse handen. Dit maakt dat er bij onze noorderburen nog slechts vijf uitgevers op landelijk niveau actief zijn. Twee ervan, De Persgroep (AD, de Volkskrant, Trouw) en Mediahuis (NRC, nrc.next, De Telegraaf) zijn in Vlaamse handen en bezitten 91,4 procent marktaandeel. De drie overblijvende uitgevers Financieel Dagblad Groep, Erdee (Reformatorisch Dagblad) en Nederlands Dagblad verdelen de kruimels. In feite dus een duopolie net als bij ons.

GUY FREIERMUTH woont in Antwerpen. Hij is lid van de VJV sinds 1984 en tot erelid aanvaard in 2016. Hij is erelector aan de Artesis-Plantijn Hogeschool(AP). Hij is zelfstandig journalist(o.a. Radio2, Boeken-gids, Knack, Streven, Mediagids, hfrd. Mediazakboekje, Argus, Media-dossiers en Achter Het Nieuws) en waagt zich aan essays.

Nepnieuws: kunnen we binnenkort onze ogen en oren niet meer geloven?

Nieuwe technologie maakt het nog eenvoudiger om woorden in iemands mond te leggen... digitaal dan toch.

Wanneer nieuwsmedia iets beweren dat je moeilijk geloven kan, dan is wellicht je reactie 'eerst zien dan geloven'. Een zoveelste krasse uitspraak van Donald Trump bijvoorbeeld - bij sommige frons je zodanig je wenkbrauwen dat je je ogen niet gelooft. Tot je de uitspraak écht in een tweet ziet staan (liefst op het internet, waar je de echtheid van de tweet kan nagaan, en niet in een krant, want papier is geduldig). Wanneer het echter gaat om iets dat hij gezegd heeft en dat niet papier staat, dan zal je wellicht het nieuwsfragment willen bekijken waarin de uitspraak gedaan wordt. En wanneer je ook dan nog je ogen niet kan geloven, tja, dan heb je misschien gelijk, en bedriegen je ogen je. Want een nieuwe technologie maakt het mogelijk om beelden zo te bewerken dat mondbewegingen perfect gesynchroniseerd worden met audio.

Een dergelijke technologie bestond in het verleden al, maar zoals zo vaak wordt technologie steeds verbeterd. Waar je vroeger dergelijke vervalsingen meteen zou ontdekken, omdat de audio niet overeenkomt met de mondbewegingen, is er nu technologie die de beelden veel fijner bewerkt zodat mond en audio synchroon zijn. Gevaarlijk dus om mensen woorden in de mond te leggen, letterlijk en figuurlijk.

Is dergelijk bedrog dan niet op te sporen? Jawel, maar niet meteen op het eerste zicht. Er blijft nog altijd een zekere vaagheid rond de mond, waar het beeld van de bewegende mond overgaat in de rest van het gelaat - maar daarvoor moet je goed kijken.

interessant artikel over de gevolgen hiervan bij The Atlantic.

<https://www.theatlantic.com/technology/archive/2017/07/what-do-you-do-when-you-cannot-believe-your-own-eyes/533154/>

Dus: voortaan kan je echt niet meer je ogen en oren geloven, helaas... Een

HILDE VAN GOOL woont in Heist-op-den-Berg en is lid van VJV sinds 2002. Zij draait al verschillende jaren mee in de organisatie van de vereniging en was afwisselend lid van de Erkenningscommissie en van de Raad van Beheer. Haar specialiteit is internet, sociale media en de nieuwe technologieën, met een kritisch oog bekeken. Zij geeft zelf al 20 jaar het e-zine www.netties.be uit en schrijft daarnaast voor diverse uitgevers.

Nieuwe leden

VJV mocht de voorbije maanden de volgende nieuwe leden verwelkomen:

- 1188 **STAS Miguel** uit Gent, hoofdredacteur/reporter voor Cultuurinbeeld.be
- 1189 **Edwin PLASSCHAERT** uit Ledeberg, reporter bij Radio Roeland
- 1190 **Myriam VAN DEN PUTTE** uit Oostduinkerke, reporter voor diverse media
- 1191 **Frans VAN MEEUWEN** uit Bornem, hoofdredacteur/reporter voor Passion Holds Impressions
- 1192 **Herlinda DE CLERCK** uit Bornem, uitgever/reporter voor Passion Holds Impressions

Leopold II? “Het debat moet op verschillende niveaus gevoerd worden”

Nu de discussie rond het erfgoed van de tweede koning van België weer oplaait, is de vraag: wat vinden jongeren met Congolese roots er zelf van?

In Facebookgroepen duikt de hashtag #FuckLeopold2 op. Een bijhorende foto – met standbeeld van Leopold II en middelvinger – werd gepost door Miguel Simão, een Nederlander met Angolese roots. Hij en vier Belgische jongeren met Congolese roots leggen uit waarom de monumenten een doorn in het oog zijn van veel jongeren met Afrikaanse roots in ons land.

Miguel Simão (33): “Zo’n vier jaar geleden zag ik een docu over jullie koning. De beelden van de vernietiging van natuurlijke rijkdommen en de afslachting, marteling en dehumanisering van Congolezen lieten lang een diepe indruk na. Die foto met middelvinger was mijn manier om het een plaats te geven. Een middelvinger is nog altijd minder erg dan vandalisme, toch?”

Don Moussa Pandzou (29),
Beleidsmedewerker, Brussel

Don Moussa Pandzou (29): “Ik woon in Brussel, dus ik wandel elke dag door straten die verwijzen naar Leopold II en word geconfronteerd met monumenten die voor hem zijn opgezet. Daardoor word ik dagelijks herinnerd aan de pijnlijke geschiedenis van kolonisatie. Het is een doorn in het oog van veel Congolezen en andere Afrikanen in dit land.”

Sarah Limanya (19): “Ik weet nog niet zo heel lang dat er straten en standbeelden verwijzen naar Leopold II. Waarschijnlijk omdat dat stukje geschiedenis graag wordt verzwegen. Uiteraard was ik gechoqueerd toen ik het ontdekte. Het is een moordenaar! Alsof je Adolf Hitler op een voetstuk gaat plaatsen... Ik begrijp het echt niet.”

Symptoombestrijding

Sandrine Ekofu (28),
jurist en voorzitter Kilalo, Kontich

Sandrine Ekofu (28): “Liefst van al verdwijnen de standbeelden, maar ik begrijp dat dat wrevel kan opwekken. Ik ijver dan ook niet voor een radicale beeldenstorm. Het is en blijft een koning van België. Maar het minste wat je kan doen, is de monumenten op een correcte manier duiden. Of de beelden in een museum zetten. Zulke standbeelden horen niet op straat, waar ze dagelijks zoveel mensen kwetsen.”

Lieven Miguel Kandolo (23),
Brand Ambassador, Vilvoorde

Lieven Miguel Kandolo (23): “Standbeelden verwijderen is symptoombestrijding. De sleutel ligt in ons onderwijs. Dat onderwijssysteem moet nog steeds gedekoloniseerd worden. Ik herinner me nog dat ik in de lagere school les kreeg over Leopold II. De leerkracht verheerlijkte hem alsof hij Congo heeft ontdekt en gered. Daardoor hebben veel mensen zo’n vertekend beeld over het land en de koloniale geschiedenis.”

Don Moussa Pandzou: “Het debat moet op verschillende beleidsniveaus worden gevoerd. Jeugdwerking kan awareness creëren onder de jongeren, maar ook het onderwijs moet haar kinderen op een correcte manier informeren. Leopold II komt nog steeds te weinig aan bod in de geschiedenislessen. De politiek, het belangrijkste beleidsniveau, moet ten slotte met concrete voorstellen en verandering komen. Het wordt hoog tijd dat het thema op de agenda komt. Liever gisteren dan morgen.”

Erkenning

Sara Limanya: “De monumenten van Leopold II uit het straatbeeld verbannen, zou een enorme stap vooruit zijn. Ik zou me eindelijk echt gerespecteerd voelen. Men zou beter standbeelden plaatsen van Belgen die tegen die koning waren. Dat zijn de echte helden.”

vervolg op pagina 8

vervolg van pagina 7 - Leopold II?

Sandrine Ekofo: “Zolang de wonden niet zijn geheeld, kunnen we het verleden niet laten rusten. Ik wil geen polemiek. Het enige wat ik vraag is erkenning en rechtvaardigheid. Jaarlijks wordt de Holocaust herdacht. Wanneer zal het koloniale verleden een herdenkingsdag krijgen? Waarom wordt de Congolese onafhankelijkheid hier niet gevierd? Zijn de ene slachtoffers dan meer waard dan de andere?”

Afrikaanse en voornamelijk Congolese roots. De Belgen moeten in de spiegel durven kijken en de Congolezen een eerlijke kans geven het verleden te kunnen verwerken. Ik hoop dat dit de debatten terug kan openen zodat dit dossier eindelijk op een waardige manier kan worden afgesloten. Enkel op die manier kunnen de generaties na ons bouwen aan nieuwe verhalen waar we allemaal trots op kunnen zijn.”

Miguel Simão: “Wat er met de standbeelden moet gebeuren, is aan het Belgische volk, inclusief de Belgen met

Sara Limanya (19), student vroedkunde, Antwerpen (© Mirah Limanya Balila)

Anouk Torbeyns
Stampmedia

Beleef Luxemburg eens anders

Het Groothertogdom Luxemburg is met zijn oppervlakte van 2,6 vierkante kilometer, na Malta het kleinste land binnen de Europese Unie. Met 170 nationaliteiten, waarvan 46,7 procent vreemde residenten binnen het grondgebied, en 576.200 inwoners is het een mooie ministaat, zeker de moeite waard om te bezoeken.

Volgens recente gegevens woont er 3,4 procent Belgen in Luxemburg. Het land staat wereldwijd vooral bekend omwille van de financiële wereld, niet in het minst omwille van een gunstig belastingstelsel. Naast de bankwereld is de aanwezigheid van de Europese Gemeenschap en het Europees Hof van Justitie een tweede pilaar voor de rijkdom van het land. Daarna volgt de administratie, de media met o.a. RTL en zeker niet in het minst het toerisme. Luxemburg kent een importcijfer van 17,5 miljoen euro (waarvan 33 % uit ons land) tegenover export, goed voor 11,7 miljoen euro (12,6 % naar België).

Schaf je bij je vertrek de zgn. 'Luxembourg Card' aan. Die kost je per dag 13 euro, maar geeft na aankoop gratis toegang tot meer dan 60 attracties, verspreid over heel het Groothertogdom, inclusief gratis transport en een gedetailleerde brochure.

Luxemburg was al twee keer 'Culturele hoofdstad van Europa' en zal dat opnieuw zijn in 2020. Het land kan dan ook telkens een sterk 'bidbook' voorleggen. Daarnaast investeert men continu in architectuur en cultuur. Het stadsdeel Kirchberg is daar een goed voorbeeld van: de Philharmonie met het theater en het MUDAM, Museum voor Contemporary Art of de nieuwe gebouwen van RTL zijn er gevestigd. In MUDAM loopt tot september een indrukwekkende tentoonstelling rond de Brit Tony Craig, die momenteel leeft en werkt in Wuppertal (D). Enkele andere blikvangers in het land: het kasteel van Clervaux met de tentoonstelling 'Family of Man', de processie van Echternach, de wijnroute langs de Moezel en de Vallei van de 7 kastelen. Een greep uit een breed aanbod.

Wijnroute

De Moezel ligt op amper 20 kilometer van de stad Luxemburg en strekt zich uit van Schengen tot Wasserbillig. Over een lengte van 42 kilometer vind je een mooie blend van natuur in de wijngaarden en de dorpsarchitectuur. Denk daarbij bv aan de bekende ontwerper Valentiny, die heel specifiek met hout en steen werkt. De hellingen bieden de mooi-

Het Groothertogdom wordt ontsloten via een luchthaven Findel in de buurt van de hoofdstad Luxemburg en er rijdt, naast de regionale treinen, een TGV naar Brussel, Parijs en Marseille. Sinds dit jaar beschikt de stad over een tram en het bussysteem is goed uitgebouwd. Een tip? Neem een zgn. M-card voor je openbaar vervoer in de regio.

De Luxemburgers spreken Letzeburgs, een Moezelfrankische taal, Frans en Duits. Ze ken-

nen een vrij hoge levensstandaard en zijn daar zeer tevreden over want 75 % van de bevolking heeft zich daar positief over uitgesproken. Meer nog: 83 % vindt het land zeer veilig. Het gemiddeld jaarinkomen bedraagt momenteel 35.808 euro. Een laatste cijfer: 69 % van de woningen is in eigen bezit.

Pittoresk

Als je de hoofdstad Luxemburg bezoekt, kun je niet om de UNESCO-monumenten heen: Place Guillaume 2, de Kathedraal, het Groothertogelijk paleis, de Vismarkt, de Oude Stad en de Kazematten. Doe de zgn. 'Wenzel'- wandeling richting de pittoreske 'Grund' omgeving in de Alzette vallei. Passeer ook langs de vroegere abdij, nu het cultuurcentrum 'Neimënster'. Vergeet niet wat rond te struinen in de shoppingstraatjes waar je tal van delicatessen-, souvenir- en gourmetshops wacht. Aan de Rue du Marché-aux-Herbes kun je terecht in de Bistro de la Presse. Toon je perskaart en men zal er je met de glimlach bedienen.

vervolg op pagina 10

vervolg van pagina 9 - Beleef Luxemburg eens anders

ste druiven, goed voor prachtige Rieslings, Pinots, Auxerrois, Elbling en Crémants.

Een 50-tal wijnboeren en producenten zullen je inwijden in de finesse, de elegantie en frisheid in het glas! Tijdens het Pinksterweekend open ze hun kelders speciaal, maar je kunt er ook zo op bezoek voor een wijnproeverij.

Een must is het wijnmuseum in Ehnen, waar men een 'staats'-crémant presenteert, die je elders niet vindt. Het museum is aan vernieuwing toe. De plannen zijn er, de uitvoering laat nog even op zich wachten.

Nieuw is alvast de zgn. '2 regio's'-toer, waarbij je op één dag het Mullerthal (het Luxemburgse Klein Zwitserland) combineert met de Moezelstreek. Je start in Echternach en rijdt tot in Ehnen en terug.

Trekking in de regio is ook erg in de mode. Vanaf Schengen, het natuurpad in Ahn of Manternacher Fiels. Of wat dacht je van een fietstocht door 3 landen, langs 3 rivieren (Moezel, Saar en Sur) over 12 routes? Wie wil kan ze combineren en heeft daar 9 opties voor. Je passeert op bepaalde routes de 'conservation centers' zoals Biodiversum in het

natuurreservaat Haff Réimisch – Remerschen. Vraag er een gidsbeurt, loop binnen in het centrum, waarvan de vorm verwijst naar de Keltische woningbouw en ontdek erop interactieve wijze alles over de natuur in de regio vanaf de ijstijd tot vandaag.

En wat dacht je van een mini-cruise op de Moezel? Vanuit de MS Princess Marie-Astrid' heb je een panoramisch zicht op de pittoreske vallei. Je kan er succulent tafelen of opteren om met één van de andere schepen de Moezel af te varen.

Wie tot slot tot rust wil komen raden we aan om eens thermaal en zenvol te relaxen in de unieke omgeving van Mondorf-les Bains. Daar kun je letterlijk herbronnen!

Praktisch: www.visitluxembourg.com

Overnachten: www.melia.com en www.hotel-ecluse.lu

Kunst: www.mudam.lu

Wijnroute: www.visitmoselle.lu, www.vinsmoselle.lu, www.museevin.lu en www.navitours.lu

Natuur: www.biodiversum.lu

Drielandenpunt Schengen: www.schengen-tourist.lu

Lunchtip in Luxemburg: www.casino-luxembourg.lu

Perscontact: *Brigitte Goergen, Press & Public Relations*
Tel: +352 42 82 82 26 of mail: brigitte.goergen@ift.lu

JEMPI WELKENHUYZEN woont in Lanaken. Hij is lid van de Vlaamse Journalistenvereniging sinds 1988. Daarnaast is Jempi ook vice-voorzitter van de Belgian Federation of Tourist Press. Zijn artikels verschijnen in dag- en maandbladen in ons land en het buitenland. Ze situeren zich vooral in de culturele, culinaire, life-style en reiswereld.

Calais en beide wereldoorlogen

In mijn tweede deel over Calais buigen we ons over enkele in het oog springende sites van de beide wereldoorlogen, sites die we vonden in Calais zelf en in de nabije omgeving. In het hartje van Calais in het park van St.-Pierre staat een enorme Duitse bunker, de grootste in de streek en hoofdkwartier van de Duitse Marine. Deze bunker herbergt nu het "Musée Mémoire 39-45 Calais".

Calais als oorlogsgebied

Calais was een bezette stad tussen mei 1940 en september 1944. In 22 zalen vind je objecten, foto's, getuigenissen en posters die vertellen over de verschillende aspecten van de oorlog in het Calais-gebied. We krijgen een gedetailleerde kijk op het leven van de burgers van Calais juist voor, tijdens en juist na de Tweede Wereldoorlog. De zalen zijn volgens thema ingericht, niet chronologisch, dus vergt het wel wat extra tijd om alles te lezen en te absorberen om een duidelijke kijk op alle gebeurtenissen te krijgen. Er is aandacht voor het verzet, de bombardementen, Generaal de Gaulle, de bevrijding door de Canadezen, ... Trek toch maar anderhalf uur uit voor het bezoek en een goede raad: er zijn geen toiletten in het complex, dus wees er op tijd bij voor je bezoek.

www.musee-memoire-calais.com

Herdenkingsplaats

In de Eerste Wereldoorlog is Calais nooit bezet geweest. Samen met Boulogne was het een belangrijke aanvoerhaven. In dit hinterland bevonden zich wel de bevoorradingscentra en militaire hospitalen. Bij het verlaten van Calais op weg naar Mimoyecques kwamen we de stedelijke begraafplaats "Nord" tegen. Naast het burgerlijke gedeelte is er ook een uitgebreide militaire dodenakker uit Wereldoorlog I. Het Franse gedeelte gaat naadloos over in het Belgische. Hier liggen meer dan 1000 Belgische slachtoffers. Velen kwamen uit de naburig gelegen hospitalen. Ook een aanzienlijk aantal Belgische verpleegsters en kloosterlingen die slachtoffer werden van Duit-

se bombardementen achter het front is hier begraven.

Tijdens mijn bezoek waren er juist een tweetal werklui van het Belgische leger bezig met het vervangen van versleten koperen naamplaatjes. Bij navraag bleek het dat sinds korte tijd het Ministerie van Defensie het onderhoud van de Belgische militaire begraafplaatsen heeft overgenomen van Binnenlandse Zaken en het resultaat mag nu gezien worden.

Voor het tweedaagse Calaisbezoek vonden we een strategische overnachtingplaats, zowat tussen alle

sites in, in Coquelles, de plaats waar de Eurotunnel onder het Kanaal duikt. Het Holiday Inn Hotel ligt op een rustige plaats, heeft een grote parking en verzorgde kamers. Het beschikt ook nog over een indoor fitnessruimte met zwembad. Op het terrein is er ook nog een overwoekerd, bebost gebied waar men de ruïnes van een oud klooster heeft gevonden. Het idee van het management is om dit gedeelte volledig te gaan benutten na restauratie en natuurbeheer.

www.hicoquelles.com

vervolg op pagina 12

vervolg van pagina 11 - Calais en beide wereldoorlogen

Kanon met loop van 127 meter

In Mimoyecques op ongeveer 20 km van Calais vinden we het Fortresse de Mimoyecques, ook wel het "Londen Kanon" genoemd. Een site minder bekend dan La Coupole, de V2 basis bij St.-Omer. Hier werden alle voorbereidselen gemaakt voor de V3. Ruwweg was de V1 een vliegende bom, de V2 een soort raket die verticaal opsteeg en destructiever was en de V3 was dan weer meer een superkanon (V=Vergeltungswaffen).

De plaats die uitgekozen werd om het ondergrondse bunkercomplex voor de V3 te bouwen was niet ver van de zee en de krijtlagen waren ideaal om er ondergronds in te werken. Het doel was van een serie batterijen van elk 5 ruzenkanonnen te bouwen die tot 350 obussen per dag naar Londen konden lossen (ongeveer 150 km verder).

Dertig meter ondergronds werd er gebouwd. Om het einddoel te bekomen was er een enorme snelheid nodig binnenin het projectiel. Er werd dan ook geopteerd voor een super lange loop van ongeveer 127 meter om zijdelings de extra ladingen te kunnen hanteren. Het kaliber was 150 mm. De werkzaamheden begonnen in 1943 door tussen de 1200 en 1500 werkkrachten (zowel Duitse mijnwerkers als verplicht tewerkgestelden).

Geallieerden verhinderden gebruik V3

Er is gelukkig geen enkele V3 gelanceerd op deze basis. Deels door vele technische onvolwassenheden en problemen met het uittesten, deels ook door de geallieerden. Door lokale informatie van het verzet en door veelvuldige observatie via de lucht werd Mimoyecques een hoofddoel van de geallieerde luchtmacht. De genadeslag kwam er op 6 juli 1944 met een gericht bombardement van de zogenaamde Tallboys, bommen van 5400 kg die door Lancaster bommenwerpers gedropt werden en 5 meter beton konden penetreren. Bij een van deze bombardementen kwam Joseph, de oudere broer van de latere president Kennedy, om het leven. Een zoge-

naamde incarnatie van de V3 zag het leven in Irak rond 1990 met het Irakese superkanon van Saddam Hussein.

Nu kan je nog de 600 meter lange tunnel bezoeken (als je wil, op sommige tijdstippen met een gids). Zeer duidelijke borden geven een grondige uitleg over het hele complex – van start tot verval. Opmerkelijk is dat de site niet alleen een historisch erfgoed is, maar ook een beschermde natuurplaats. Er overwinteren niet minder dan 400 vleermuizen, verdeeld over 3 soorten. Hierdoor is de bunker ook volledig gesloten voor het publiek van 15 oktober tot 15 april. Bij de zeer vriendelijke mensen die de onthaalbalie bemanen, kan je ook nog iets drinken. Er is toiletbezoek mogelijk. Denk eraan, zelfs in de zomer is het zeer fris in de bunker!

Info: www.mimoyecques.fr

Om volledig te zijn willen we nog een attractie van Wereldoorlog Twee vermelden: de Batterie Todt in Audinghen,

niet ver van Cap Griz-Nez. Jammer genoeg moeten we hier wel vermelden dat het onthaal op deze site allesbehalve aangenaam was. We waren niet de enigen die het ondervonden. Enkele Franse gidsen hadden er ook niets dan nare herinneringen aan. Het leukste was nog dat we na een tijdje van mening waren de hoofdrolspelers te vertolken in een "Candid Camera".

Toch nog eindigen met een positieve noot. Aan de voet van Cap Griz-Nez, bij het buiten rijden van het dorpje Escalles kwamen we nog een leuk visrestaurantje tegen met een (h)eerlijke, verse keuken. En ja, mosselen staan ook op de kaart in 'Restaurant Les Falaises'.

www.lesfalaises-capblancnez.com

Calais is zeker niet alleen "Calais-Dover". Zowel historisch, culinair, wandelend of fietsend, Calais loont zeker de moeite.

www.calais-cotedopale.com

GUST CHARRIN, wonende te Oelegem, is lid van VJV sinds 2012. Hij heeft een lange carrière achter de rug als orthopedisch hoofdverpleegkundige. Door zijn anglofiel karakter publiceert hij sinds jaren een column in het Periodiekske te Mortsel. Naast The U.K heeft hij ook interesse voor Nederland, Noord-Frankrijk, entertainment, cultuur, sport en beide wereldoorlogen. Hierdoor is een website ontstaan met de nogal logische naam www.allkindsofeverything.be

Reizen met boeken (Parijs)

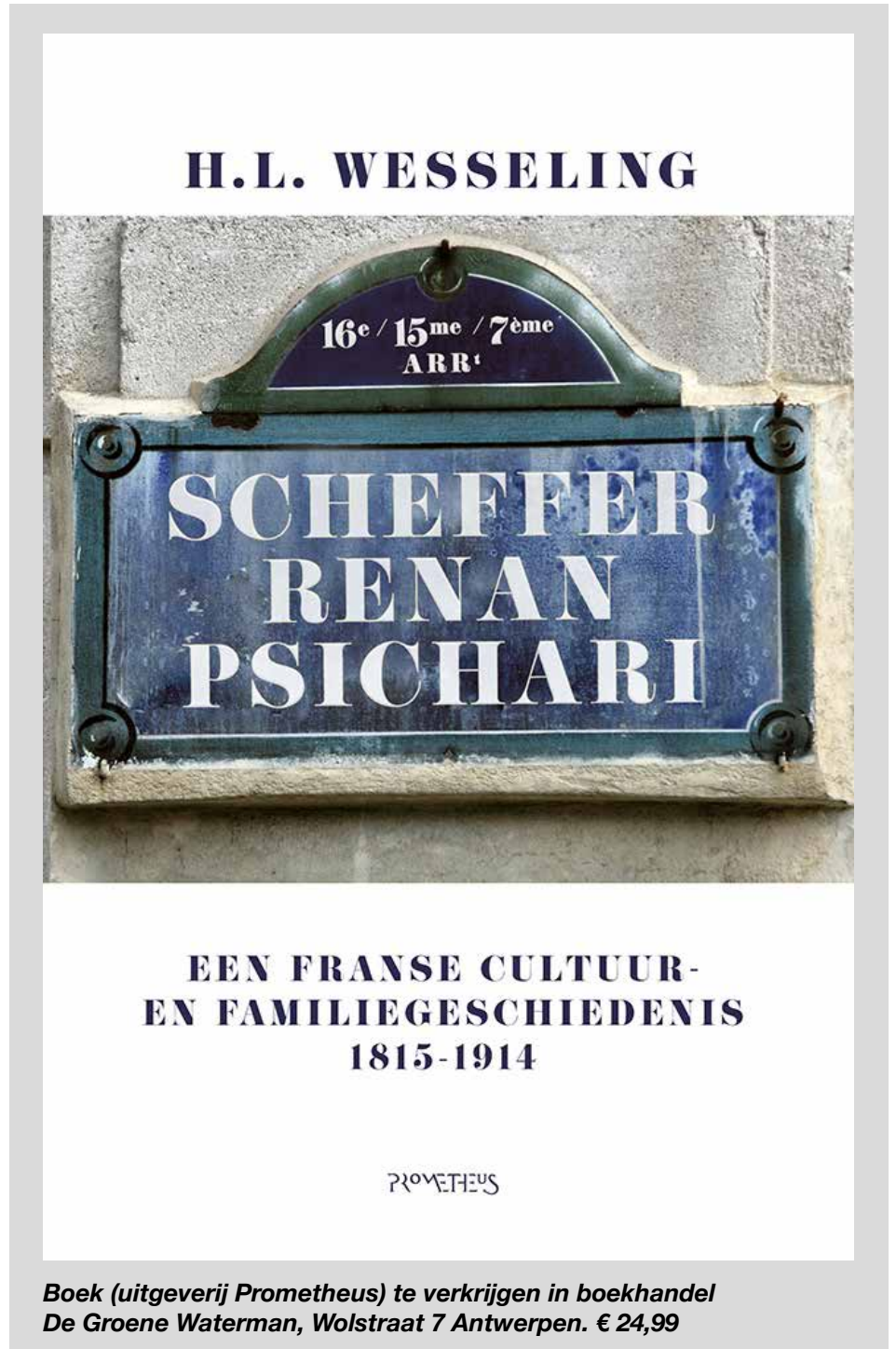
Scheffer, een vergeten kunstenaar

In 1830 is Ary Scheffer vijftig jaar oud. De schilder van Nederlandse afkomst (in 1850 tot Fransman genaturaliseerd) staat op het toppunt van zijn roem. Hij heeft connecties tot in de hoogste kringen dankzij de vele portretten die hij schildert. Hij kent iedereen die er toe doet in het Parijs van zijn tijd. Zijn moeder, met wie hij samenwoont, is het belangrijkste voor hem. Ze wonen in een charmant landhuis in de rue Chaptal te Parijs. Zijn huisbaas laat voor hem twee ateliers bouwen.

Ik heb de ateliers net bezocht en zit met het boek van H.L. Wesseling in het romantische rozentuintje van Scheffers 'country' huis, nu Le Musée de la Vie Romantique.

Er komt in de negentiende eeuw wel meer beroemd volk over de vloer. George Sand en Frederik Chopin, die vlakbij in square d' Orléans (rue Taitbout) wonen, Alexander Dumas, de schilders Delacroix en Ingres en de componisten Rossini en Liszt behoren tot het clubje. Ze drinken, eten, debatteren en wisselen elke vrijdagavond ideeën uit. Maison Scheffer is de ontmoetingsplaats van kunstenaars en intellectuelen. De oprijlaan is nog geplaveid met oprijlaan met de oude authentieke kasseien waarop al die beroemdheden liepen. In 1830 wordt het enige kind, een buitenechtelijke dochter, van vrijgezel Scheffer geboren. 'Maman' mag het niet weten. Wanneer het zeven jaar later toch uitlekt, wordt

het meisje meteen opgenomen in de rue Chaptal.

Tijdens mijn bezoek aan het romantische huis vroeg ik me af welke kamer de hare was.

Ary trouwt met de weduwe van een generaal. Acht jaar later, in 1858, sterft hij. Maar Nederland vergeet zijn zonen niet. Scheffer krijgt een standbeeld en een Scheffersplein in Dordrecht.

Renan, groot 19de-eeuws Licht

Ary's broer Henry heeft een zoon en twee dochters. Tijdens het wekelijkse salon in de rue Chaptal ontmoet Ernest Renan (1832-1892) de oudste dochter Cornélie. Hun huwelijk introduceert het tweede personage uit het boek van Wesseling. De herkomst van Renan, markantste personage van het trio, bestaat uit een opmerkelijke

vervolg op pagina 14

vervolg van pagina 13 - Reizen met boeken

spreidstand. De vader was visser, de moeder van koninklijke afstamming. Ook zijn carrière van onderwijzer tot lid van de Académie Française is een 'grand écart avant la lettre'. Na een afgebroken priesteropleiding wijdt hij zich aan de wetenschap en maakt vooral met *La vie de Jésus* naam als schrijver. 'Hij was het grootste licht van de negentiende eeuw', luiden na zijn dood de lovende woorden van Anatole France. En de krant *Le Temps* noemt hem als schrijver in één adem met Victor Hugo. De invloedrijke intellectueel krijgt in 1892 een staatsbegrafenis.

Psichari, voor God en Vaderland

Uit het huwelijk van Noémi, dochter van Ernest Renan, met Jean Psichari, een Griekse hoogleraar, wordt Ernest Psichari (1883-1914) geboren, de derde familienaam in het boek van H.L. Wesseling. Hij is beroepsmilitair, auteur, verheerlijkt de oorlog en sterft

op het veld van eer, een paar weken na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. Via Psichari ontdekken we bijvoorbeeld hoe zijn vader strijd voert voor de ten onrechte van spionage beschuldigde Dreyfus. Deze zaak verdeelde destijds Frankrijk en zelfs families in twee kampen.

De Grote Geschiedenis op kop

De auteur linkt de geschiedenis van de families - door huwelijken met elkaar verstrengeld - aan een panoramisch overzicht van de Franse geschiedenis. Meer nog, 'La Grande Histoire' van de turbulente negentiende eeuw overvleugelt het familieverhaal. Scheffer, Renan, Psichari en hun entourage verlichten en verluchten de toch vrij intense passages over 'l'histoire de la douce France' met Parijs voorop. Het kluwen van geloof versus wetenschap, opeenvolgende republieken en revoluties, de indringende transformatie van Parijs onder leiding van Haussman, het katholicisme tegen antiklerikalisme... het passeert allemaal de revue. Dankzij de protagonisten en hun omgeving zien we hoe er maatschappelijk wordt gereageerd. Een familiestamboom van de hoofdrolspelers en van De Bourbons en De Orléans helpt je als lezer doorheen het labirint van een woelige Franse periode.

Musée de la Vie Romantique

Ik sla de laatste bladzijde van Wesseling's boek om en kijk naar het huis waar de families uit dit boek ooit woonden. Rondom mij, in hun romantische tuintje, bloeien rozen zoals

toen. Ik drink mijn koud geworden koffie. Scheffer en Renan liggen begraven op het kerkhof van Montmartre. Ik weet waarheen ik gaan zal en stap met lome tred, het boek onder de arm, over de kasseien waar zij liepen.

Een gevoel van weemoed is me niet vreemd.

Praktisch: Musée de la Vie Romantique, 16 rue Chaptal, Parijs, metro: Blanche of Pigalle. Elke dag open van 10 tot 18 u, behalve maandag.

Villa: gratis te bezoeken (behalve aan Scheffer ook aan George Sand gewijd). Cafeteria in de tuin. Soms betalende tentoonstellingen in de oude ateliers van Scheffer.

Tip: maak de wandeling van slechts een paar straten zoals Sand en Chopin deden op vrijdagavond. Tijdens de week is de poort van square d'Orléans open en ontdek je waar deze beroemdheden woonden.

CHRIS RACHEL SPATZ verdeelt haar tijd tussen reizen, schrijven en lezen. Zij is lid van de Vlaamse Journalisten Vereniging sinds 2008 en is lifestyle journaliste met als specialiteit toerisme. Bij Lannoo publiceerde ze de reisgidsen 100 X Parijs en 100 X Praag. Ze geeft ook voordrachten over deze twee steden. Momenteel schrijft ze de 'making of' van haar Praag boek. Ze verzorgt boekrecensies voor boekhandel De Groene Waterman. Haar artikels worden gepubliceerd bij Markant magazine en het Home blad van zorgcentra. Na onderwijs, reisbegeleiding (o. a. voor Anders dan Anders), theater en organisatie culturele evenementen trekt ze nu de wereld rond en getuigt daarvan woord en beeld.

200 jaar UGent in 200 objecten

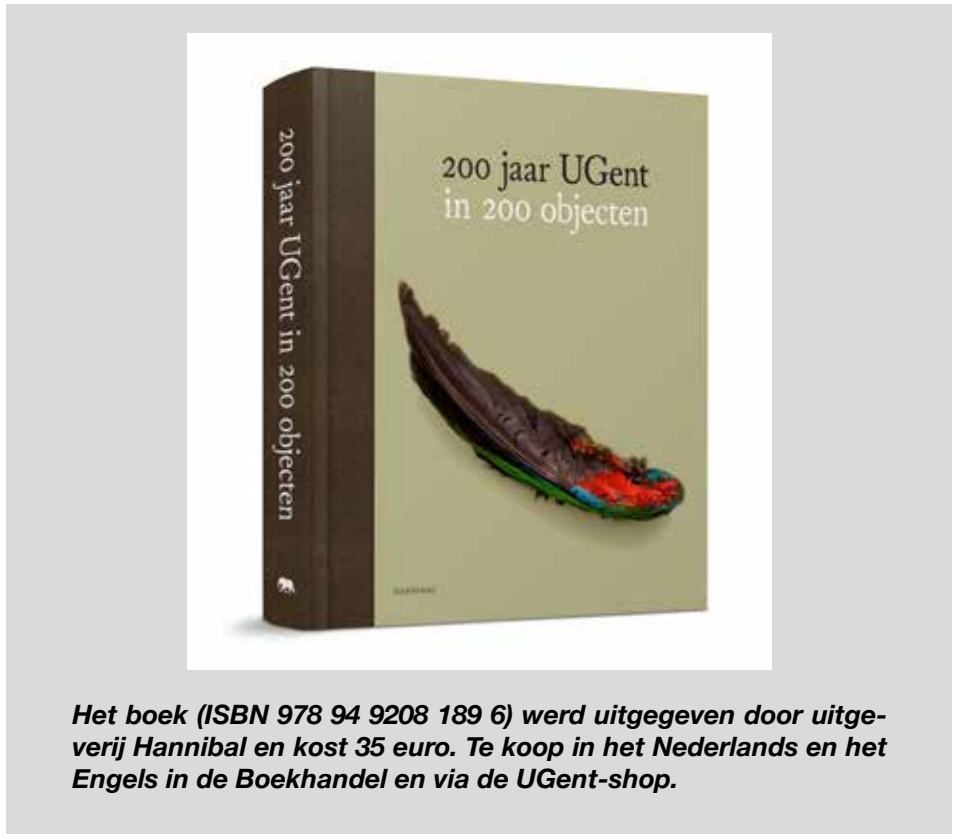
De geschiedenis van UGent vanuit 200 symbolische objecten beschrijven is een bijzonder origineel concept en breekt met de doorgaans gebruikelijke traditionele encyclopedische aanpak. Maar als alumnus van de RUG, faculteit geneeskunde (1981) kan ik eerlijkheidshalve niet nalaten enkele correcties en aanvullingen voor een volgende editie te formuleren. De inleiding spreekt over een eigenzinnige caleidoscoop die uiteraard geen volledige geschiedenis pretendeert te zijn.

Universitair genezen

In “Universitair genezen” (16) wordt correct aangegeven dat de faculteitsraad in 1930 besloot om een autonoom ziekenhuis te bouwen om niet meer afhankelijk te zijn van het stedelijk hospitaal De Bijloke. Nergens wordt vermeld dat Frans Daels, die een grote rol speelde in de vernederlandsing van de Gentse universiteit, reeds in 1928 ijverde voor een eigen universitair hospitaal. Het primum movens ging onbetwistbaar van hem uit. Hij was het die op 18 februari 1931 in een brief als eerste de benaming “Academisch Ziekenhuis” gebruikte, geïnspireerd door zijn contacten met het gelijknamige ziekenhuis te Leiden. De bouw werd aangevat in 1937 en samen met Elaut, Goormaghtigh en Schoep werd dit immense werk meer dan 20 jaar later in 1959 tot een goed einde gebracht.

Meer aangewezen was een geschikter object (i.p.v. een nierbekken) te kiezen uit de rijke collectie van het Museum voor Geschiedenis van de Geneeskunde gehuisvest in het Pand (derde belangrijkste collectie in Europa).

Ik mag terloops opmerken dat over deze uitmuntende collectie nergens sprake is terwijl andere collecties (Archeologisch Museum, Museum van de Dierkunde, Etnografische Verzameling, Museum van de Morfologie e.a.) uitvoerig en soms meermaals worden toegelicht. Op eenvoudige vraag wordt het museum gratis opengesteld voor rondleidingen die belangeloos gegend worden door emeriti van de faculteit.

Het boek (ISBN 978 94 9208 189 6) werd uitgegeven door uitgeverij Hannibal en kost 35 euro. Te koop in het Nederlands en het Engels in de Boekhandel en via de UGent-shop.

De Berlijnse dubbel

“De Berlijnse dubbel” (19) gaat over aankopen van dubbels uit het Berlijnse Museum für Völkerkunde w.o. Mexicaanse, Melanesische en Polyneisische voorwerpen, culturen waar we historisch weinig banden mee hebben. Etnografisch is de titel: “Frans Olbrecht en zijn beroemde Ivoorkust expeditie (1938 – 1939)” meer aangewezen. Tijdens deze expeditie werden duizenden voorwerpen verworven en was de aanleiding tot de eerste doctoraatsthesisen ter wereld over Afrikaanse kunst.

Hij was één van de meest invloedrijke etnografen van zijn tijd met een doorslaggevende invloed op de studie van de Afrikaanse kunst. Omdat hij uitsluitend in het Nederlands publiceerde was zijn internationale uitstraling aanvankelijk beperkt. Als illustratie suggereer ik een Ba-kuba sculptuur. Een tweede gemiste kans om F. Olbrecht te vermelden is bij het hoofdstuk “De wasrollen van Amaat Burssens” (65). Het pincet van Pompeï

“Het pincet van Pompeï” (127) is waarschijnlijk geen replica. Toen V. Denef-

fe vernam dat er in Pompeï talrijke medische instrumenten aangeboden werden op een veiling heeft hij ter plaatse alles opgekocht. Replica’s zijn de Etruskische chirurgische ooginstrumenten eveneens geschonken en tentoongesteld in het Museum voor Geschiedenis van de Geneeskunde.

Studentenleven

Vanzelfsprekend wordt doorheen heel het boek ruime aandacht geschonken aan het studentenleven. Toch mocht er ergens ruimte zijn voor de vermelding van de tweejaarlijkse revue van de faculteit geneeskunde, traditioneel opgevoerd in de Stadsschouwburg. Ook de oprichting van de Studium Generale (1979) binnen de faculteit geneeskunde kon vermeld worden waarbij professoren gastsprekers werden over hun hobby, aangevuld met andere culturele activiteiten.

Hierbij een onvolledig overzicht: een zeer jonge nog onbekende J. Hoet over moderne kunst, Fautrez over Wagner, Kint over restauratie van schilderijen, de monologen van J. Schoenaerts

vervolg op pagina 16

vervolg van pagina 15 - 200 jaar UGent in 200 objecten

(Socrates) en Y. Lex (de vrouw van Socrates), de lijkwade van Turijn, het eerste jazzconcert in het AZ met uitsluitend musicerende artsen enz.

Trotse Togati

Op de pagina "Trotse togati" (200) is er nog voldoende ruimte om erop te wijzen dat rector Prof. Dr. P. Van Cauwenberge niet de eerste was om de promovendi te omringen met de nodige luister. Het was L. Elaut, tijdens zijn decanaat van 1941 tot 1943, die het initiatief nam in navolging van buitenlandse universiteiten om deze traditie in te voeren bij de promotie van de nieuwe artsen. De pagina kon afgerond worden met de vermelding dat hij, samen met F. Daels en J. Goossenaerts, één van de initiatiefnemers was van de oprichting van de Vlaamse Academie voor Geneeskunde in 1939 bijna 100 jaar na de oprichting van de Academie Royale de Médecine de Belgique ondanks de grote tegenkanting van de Leuvense universiteit die zich hardnekkig verzette tegen de oprichting van onafhankelijke Vlaamse Academiën.

Terecht wordt Willem I geroemd als oprichter van de Gentse universiteit. Ergens mocht dan ook het initiatief van de overtuigde Orangist Prof. Dr. Em. A. Evrard genoemd worden: het bronzen standbeeld (2,4 m.), ontworpen door Du Cheyne is voltooid om geplaatst te worden aan de Reep.

Nabeschuiving

Ik besluit met twee nabeschuivingen.

1. Durven Denken moet ook toekomstgericht zijn. Zo zou de oprichting van een allesomvattend Museum UGent (suggestie MuGent) met topstukken uit elke collectie, in samenwerking met meerdere partijen, een ware gids zijn voor 200 jaar UGent. Het zou een mooi geschenk zijn voor Gent en Vlaanderen en een billijke return voor het geïnvesteerde belastinggeld.
2. Als Fabre, Borremans en De Bruyckere de eer genieten om als levende kunstenaars reeds lof te krijgen, terwijl hun kunsthistorische betekenis op termijn onzeker, is dan ware het eerlijk en vanzelfsprekend binnen het bestek van dit boek Olbrecht, Daels en Elaut voorrang te geven omwille van hun bewezen historische bijdragen voor Ugent.

Het blijft een lezenswaardig boek met een evenwichtige, soms verrassende mix van feiten uit alle geledingen van UGent.

JAN DOCKX is oud-voorzitter van het Vlaams Geneeskundigenverbond en bestuurder/medeoprichter van de Foundation Veerle Rooms. Daarnaast is hij lid van de Commissie van Toezicht bij de Gevangenis te Antwerpen, bestuurder van Graphia, vereniging voor ex libriskunst en bestuurder van het Koninklijke Sint-Julianusgenootschap.

DE ZOMER IS VOORBIJ !
" DE VJV IS WEER IN BEWEGING "

